

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить
з 5 грудня 1939 р.

• Субота,

22 березня 1980 року

№ 36 (2764)

Ціна
2 коп.

ПЕРША КОЛОНКА

ЗА ЧЕСТЬ ЗАВОДСЬКОЇ МАРКИ

«Ударна праця, висока якість, зразкова дисципліна» — такий девіз Ленінської вахти, яку несуть разом з усіма ровесниками юнаки і дівчата Кіровоградщини. Гарячий відгук знайшов у них заклик ЦК КПРС широко розгорнути соціалістичне змагання за гідну зустріч 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна, зробити завершальний рік п'ятиріччя роком ударної праці, праці по-ленінськи.

На багатьох промислових підприємствах області дістали підтримку ініціатива ростовчан «Працювати без відстаючих», почин комсомольсько-молодіжних колективів Свердловська «П'ятирічне задоволення — меншим складом». А на Кіровоградському заводі тракторних гідроагрегатів і Світловодському заводі чистих металів використовують досвід молодих виробничників Волзького автомобільного заводу по створенню наскрізних бригад. У ці ударні дні народжуються ініціативи кращих комсомольсько-молодіжних колективів області. Так, бригада формувальників ливарного цеху сірого чавуну кіровоградського заводу «Червона зірка» (бригадир Олександр Грищенко, групкомсорт Володимир Бойко) і бригада закрійників імені 60-річчя ВЛКСМ Кіровоградської вузтвської фабрики (бригадир Євдокія Скрипка, групкомсорт Людмила Будило) заклали колег змагати за звання бригади зразкової дисципліни. Молоді світловодці підтримали ініціативу комсомольської організації першого цеху Дніпровського заводу твердих сплавів «16 ударних трудових вахт — до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна!» В основі цих та інших хороших починань — не тільки ударні темпи, надпланова продукція, а й прагнення випустити її високої якості. Хіба ж може видавати брак комсомольсько-молодіжна бригада електроварників Олексія Попова з кіровоградського заводу «Червона зірка»? Адже хлопці працюють за бездефектною системою, і підводити себе, товаришів не мають права.

Багато підприємств області можуть пишатися тим, що освоїли систему бездефектного виготовлення продукції. Лише в Кіровському районі обласного центру їх 18. Ряд підприємств освоїв комплексну систему управління якістю продукції. Серед форм роботи комсомольських організацій району з молоддю — змагання за звання «Кращий молодий робітник за професією», «Відмінник якості», «Кращий комсомольсько-молодіжний колектив».

У автопідприємстві 10021 під девізом «Високої якості обслуговування — комсомольську гарантію» працюють 15 молодіжних екіпажів із 23. На заводі радіовиробів 8 комсомольських бригад трудяться за почин колективу В. Рябенка «Олімпійській продукції — комсомольську гарантію». Успішно залучають молоді до боротьби за якість виробленої продукції комсомольські організації заводів радіовиробів, друкарських машин, тракторних гідроагрегатів. Комітети комсомолу цих підприємств створили пости якості. Питання поліпшення якості регулярно розглядаються на засіданнях комітетів, висвітлюються у випусках «Комсомольського прожектора».

Разом з тим у роботі районної комсомольської організації є серйозні недоліки. Райком комсомолу його бюро обмежуються лише обговоренням завдань по розгортанню руху за високу якість роботи, за майстерність, честь заводської марки. Не активізують важливого руху в молодіжних колективах підприємств. Не залучається цей контингент виробничників до боротьби за випуск високоякісної продукції на м'ясокомбінаті, м'ясному молокозаводі, маслосирбазі, птахокмбінаті. Тут відсутнє шефство комсомольських організацій над випуском продукції з державним Знаком якості.

На ремонтно-механічному заводі Укрремтресту, заводі «Металіст» великий процент молоді, яка здає продукцію з другого подання, допускає брак. І жоден з таких випадків не став предметом обговорення на засіданнях комітету комсомолу.

Комсомольські організації Кіровського району досі не визначили своєї ролі в шефстві над випуском продукції народного споживання, не налагодили зв'язів з комсомольськими організаціями заводів-постачальників, торговельними колективами.

Над розв'язання цих та інших питань повинні працювати в усіх комсомольських організаціях. Адже активізація боротьби за високу якість продукції, за честь заводської марки — першочергове завдання комсомольців і молоді, важливий крок до успішного фінішу п'ятиріччя, до відзначення ленінського ювілею ударною працею.

«Товаришу Ленін, я Вам доповідаю» ЕНЕРГІЯ,

творчий підхід до професії залізничника-руховика властиві колективі комсомольсько-молодіжної колони машиніста-інструктора Володимира Анатолійовича Шелеста із Знаменського локомотивного депо. В сумі це дає відраді наслідки. Колектив успішно несе трудову вахту, присвячену 110-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

Про свій колектив розповідає В. А. Шелест.

Знаючи, звітуючи перед старшими товаришами — комуністами локомотивного депо, перед своєю совістю, ми будемо самокритично підходити до питань підвищення продуктивності праці, участі кожного члена комсомольсько-молодіжної в житті колективу. І нині, готуючись до проведення громадсько-політичної атестації комсомольців колони (іх у нас більшість), до підбиття підсумків, кожен подумки оцінює свою діяльність. Буде про це доповідати групкомсорт Володі Литвинову, нашим візником, передавником по економічній електроенергії і проведенню важ-

нових поїздів Саші Шаві, Миколи Демчука, Анатолію Корчевому, Віктору Фарафонову. Адже створено міцний задел. Лише протягом минулого року колона провела 2864 важкоаварійних поїздів, в яких перевезла близько двох мільйонів тонн надпланових вантажів. Хлопці зекономили понад 770 тисяч кіловат-годин електроенергії. З цими показниками стали переможцями соціалістичного змагання колон депо. А нинішнього року вирішили перекрити згадані рубелі. До славної ювілею, наприклад, буде зекономлено 300 тисяч кіловат-годин електроенергії, на якій відпрацюємо до фонду суботника.

Тут ми надіємося на себе і на свої ще не використані резерви. Це — підвищення класності (якщо протягом минулого року в колоні виховали 7 класних, то з початку нинішнього поліпшили майстерність 13 машиністів). До комплексу «Підвищення класності» входять: досконале знання нового електровоза ВЛ-80Т, виле його водіння, знання профілю маршруту, економна їзда, зараді економії збільшеної маси поїзда.

Як? Ми на практиці переконані, що чим більша вага (в межах розумного, звичайного), тим більша економія енергосистем. Ось красномовний факт. Протягом січня ми провели 291 важкоаварійний, зекономивши при цьому 68071 кіловат-годину електроенергії. В лютому мали відповідно 222 і 58620. Тож не важко підрахувати, що коли більше вантажів, то більша й економія. Важлива роль у підвищенні продуктивності праці в колоні належить психологічній сумісності машиніста і помічника, розв'язанню виробничих питань, громадській роботі, відповідності в комсомольській групі, у всьому загальному.

В. ШЕЛЕСТ.

Після закінчення Хашуватської середньої школи вони прийшли працювати на молочнотварну ферму колгоспу імені 60-річчя Жовтня. Обом комсомолкам доручили доглядати по 80 нетелей.

І та і та — Людмила, і прізвища у них однакові — Коломієць. Тож вісімнадцятирічні дівчат на формі називають на ім'я і по батькові — Людмила Василівна і Людмила Олександрівна. Обидві працюють відмінно.

На знімку: Л. В. КОЛОМІЄЦЬ і Л. О. КОЛОМІЄЦЬ.

Фото В. ЗЕМНОРІЯ.

Які твої ідеали? Чи береш приклад із життя В. І. Леніна? Як розумієш поняття «активна життєва позиція»? На ці та інші запитання відповідали учасники Ленінського залу, учні десятого «Б» класу Мало-виськівської СШ № 4.

ЗАДУМАВ— ВИКОНАЙ!

Розмова йшла ділова й відверта. Кожен із 17 комсомольців розповідав про найважливіше для нього як школяра і як громадянина.

— Живемо ми дружно. Нерод підібрався активний, є на кого покластися. Крім того, ми — старші в школі. І зобов'язані всім задавати тон, — так почала відмінниця Теміла Та-

раненко. — Навіть на те, як ми, десятикласники, проходимо коридор — розмовляємо, жестикулюємо, звертає увагу мелеча. І копіює нас. Прикро буде, якщо помітить щось негарне. А про широкі обзнаність, готовність відповісти на будь-яке запитання й говорити нічого. Сучасний старшокласник — ерудит...

У комплексному плані кожного учня — вивчення життя, діяльності В. І. Леніна, окремих праць вождя.

— Вкотре перечиту промову Ілліча на III з'їзді комсомолу і щоразу знаходжу для себе щось нове, раніше не помічене, — ділиться Світлана Санчелова. — А ленінське «вчитися комунізму» стало для мене, моїх товаришів найважливішою метою.

Принцип 10-«Б» «Ледаря примусити, відстаючому допомогти». На перший погляд — просто. «Але скільки учнів, стільки різних виправдовувань з приводу того, чому вчиться гірше, ніж може, — продовжує розмову Наталка Пішоха. Виправдовуються, хоча набагато

Весняні канікули — трудові

Так вирішили старшокласники Рівнянської СШ № 2 Новоукраїнського району на загальношкільних комсомольських зборах, відгукнувшись на заклик комішуватських ровесників «Ферма — учнівську турботу».

Нинішні весняні канікули, як і минулорічні, для восьмикласниць Талі Чорби, Олеси Білової, Віри Анохіної, дев'ятикласника Миколи Крука, учениць десятого класу Валі Заніздрі, Талі Кулик та їхніх друзів стануть трудовими.

Т. СТОРОЖУК.

краще було б взятися за навчання і не підводити колектив.

Наближається славний ювілей В. І. Леніна. І десятикласники вирішили відсвяткувати його якнайцікавіше. У квітні проведуть ленінський тиждень.

Живуть комсомольці шкільними турботами, а так хочеться пошвидше перегорнути останню сторінку дитинства і зазирнути у майбутнє. Його кожен бачить по-своєму:

— Буду медсестрою, — це Надя Мелас.

— Спортком захоплююся, вступатиму на факультет фізвиховання, — вирішив Сергій Подольня.

Різні бажання, різні мрії. Але єдине всіх одне — бути потрібним своєму народові, своїй Батьківщині.

Т. ЖЕЛЕЗНЯКОВА.

Кожного разу, коли мені кажуть, що хтось виїхав з Радянського Союзу до Ізраїлю, я обурююсь і дивуюсь, ніяк не можу зрозуміти, чим такі люди керуються у своїх вчинках. Але справжньою несподіванкою стала для мене, Кларо, звістка, що ти теж емігрувала з нашої країни. І мені захотілося сказати на весь голос: «Зупинись! Це ж безумство!» Я не беру до уваги шахраїв, які, нажившись на махінаціях, подалися до Ізраїлю, унікаючи карі. Це безпринципні люди. Нехай ідуть. Думаю, що коли вони не знайдуть там роботи, їм навряд чи допоможе хто-небудь із «братів-багатіїв». Дехто з лікарів захотів раптом утримувати платну клініку, спокуючись «аседозволеністю» буржуазної охорони моралі. Чим більше хворих, чим більше епідемії, тим краще для мене, бо це сприятиме моему збагаченню. Така їхня іде-

дія, коли виростуть і зможуть самостійно розібратися в усьому, зрозуміють, що ти насильно позбавила їх найдорожчого в житті — Батьківщини! Адже людина без батьківщини все одно, що річка без води, птах без пісні, поле без пшениці... Якби моя воля, я не дозволяла б вивозити дітей до їхнього повноліття, доти, поки не складеться у них власна система поглядів і переконань — моральних і політичних.

Кларо! Як же це сталося? Адже коли вчитель А. Азірєвич виїхав до Західної України, потрапив там у релігійні тенета, а згодом емігрував до Ізраїлю, ти, довідавшись про це, разом з нами обурювалась, а звала його вчинок ганебним, безумним. А сама вчинила так же бездумно.

Як ти виправдаєшся? Може, пошлешся на антисемітизм у нашій країні? Брехня це на довгих но-

чос студентами не ставлять і представники інших національностей. І ніхто не вбачав в цьому ніякої трагедії. Коли я вступала до аспірантури науково-дослідного інституту педагогіки УРСР на відділ педагогіки, то приймали тільки одну людину. І нею виявилась я, єврейка, хоча претендували на це місце кілька чоловік. Згодом зі мною, адже дехто навіть справедливо критикує сприймає як прояв антисемітизму. Тоді й шукають виправдання там, де його нема.

У Радянському Союзі створено всі умови і для духовного збагачення всіх громадян. Мій дядя, старий більшовик, якимось подарував мені колекцію єврейських пластинок, серед яких є й пластинки з фрагментами вистав. Уперше прослухала їх з цікавістю, тепер програву рідко — і не бачу ніякої переваги перед українськими та російськими.

українці? Я, син, моя мати, сім'я директора школи Л. А. Гершензона та інші попали в оточення в Новоархангельському районі. Довелось повертатися. Нам показали дорогу в село Безводне, редили, як обминати німецькі пости, частини. В Безводному жила моя подруга. Ми зустрілися у неї. І хоча за приховання євреїв смертна кара чекала всю сім'ю, нам гостинно надали притулок. За кілька днів катальний загін есесівців награву в село. Нас попередили, і лісник Андрій Бобровицький вивіз за село. Дорогою нам зустрівся вчитель А. Вередін. Він розказав, як обійти жандармський пост... Пригадуюсь, як потерпілий через мене Антон Адамчук. Він поїхав на велосипеді в село Безводне, щоб привезти мені зимове пальто. П'ятий поліцейський жорстоко побив його, забрав велосипед, але пальто Антон мені приніс. Щиру вдячність бережу я у своєму серці цим простим людям, для котрих моя національність не мала ніякого значення.

Про який антисемітизм може йти мова, коли в соціалістичній країні немає для нього ґрунту? В ході комуністичного будівництва зміцнюється ідея єдності націй і народностей. Людина вносить корінні зміни в життя суспільства, а суспільство у свою чергу докорінно змінює моральне й культурне обличчя людини. Немає єврея «вічного», однакового для всіх класів, усіх держав, усіх часів і формацій. Того, хто своєю поведінкою міг викликати і в класовому і в соціальному розумінні вороже ставлення до себе, поховано під уламками самодержавства. Сучасний єврей в умовах соціалістичного ладу — чесний трудянин і не подає приводу для антисемітизму. Навпаки, він пишається тим, що є сином радянського народу. Саме цього сїоністи й не можуть ніяк зрозуміти.

КПРС виховає радянських людей у дусі інтернаціоналізму, одним із першочергових завдань ставить боротьбу з будь-якими проявами шовінізму, націоналізму чи сїонізму. Тим часом ти втратила почуття вдячності, обов'язку перед Батьківщиною, залишила рідну землю, зрешту кров'ю близьких, їхні могили і навіть своїх стареньких батьків. І можна зрозуміти їхню горі: ти, Кларо, зовсім втратила почуття моральної відповідальності перед рідними, товаришами, всім суспільством. Твій негідний вчинок на такий же совісті. Подивись же правді у вічі: ти стала ізраїльським спостерігачем комуністичного будівництва в нашій країні.

Прощання з тобою, не подаючи руки.

Т. МІЛЛЕР,
педагог, відвітник на
родної освіти УРСР.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Кларі Виноград, колишній мій учениці, що виїхала до Ізраїлю

ологія, яка для нашого способу життя завжди була і буде ворожою. Поведінка тих, хто раптом забув, з якого дуба із жолуді і тепер завазят заходився підірвати його коріння, викликає обурення всіх чесних радянських лікарів. Але ти, Кларо, здавалася ж, усвідомлювала корінну відмінність і переваги комуністичної моралі перед буржуазною. Що штовхнуло тебе на зраду Батьківщини, нашого суспільного устрою? Як могла зрадити тих людей, з якими разом училася, працювала, переживала злигодні війни? Невже ти віддаєш перевагу націоналізму? Чи, може, тобі здається можливим поєднання націоналізму із соціалізмом? Це неможливо, як несумісні наука і релігія, науковий матеріалізм і ідеалізм. Зостається лише дивуватися, з якою легкістю відмовилась ти від свого щастя, здобутого для тебе революцією, відстоюного у громадянську і Велику Вітчизняну війни. Ти вивезла дітей на «батьківщину предків», де людина або експлуатує інших, або сама експлуатована. Третєго в буржуазній країні не дано. В якій ролі тобі хочеться бачити своїх дітей? Прагнеш увести їх у світ так званих «ділових людей», забуваючи, що це світ несправедливості, наживи, де єдиний бог — гроші. Більше того, гроші тут перетворюються навіть бога в товар. Вони — вартість усіх речей, а тому позбавили людей їхньої власної вартості. Це свого часу підкреслював ще Карл Маркс.

Чи пробачать тобі твої

гах! Це провокаційні небезпечні сїоністських крикунів-ораторів, які прагнуть зобразити антисемітизм мало не національною рисою росіян. І все для того, аби збільшити кількість емігрантів, відірвати трудящих євреїв від участі в будівництві нашої інтернаціональної держави. Антиккомунізм — ось їхня платформа. Вони пропонують об'єднання всіх євреїв світу. Як би не так! Раніше Лебідь, Рак та Щука з твору Л. Глібова потягнуть за один бік воза, ніж сїоністам урядється об'єднати антагоністичне. Бо чи ж можливо об'єднати інтереси багатих і бідних? Навіть тепер в Ізраїлі не панує єврейське «братство». З імперіалістами ведуть непримиренну боротьбу миролюбні сили країни, очолювані комуністами. І ця боротьба справедлива. Ми підтримуємо її.

Скажи чесно, Кларо, де ти спостерігала в нашій країні прояви антисемітизму, цієї крайньої форми расового шовінізму і найбільш небезпечного пережитку людиноненавистничої моралі? Не пригадуєш такого? І не пригадуєш. Тебе гнобили? Радянському народові це не властиве, вороже. У нас воно переслідується законом. І це ти Прекрасно знаєш.

Може, ти скажеш мені, що єврею важко вступити до інституту? Так, але тільки в одному випадку: якщо він живе в місті, а вуз готує спеціалістів для села, то при всіх рівних умовах перевага, звичайно, віддається абітурієнтові із сільської місцевості. Але з цієї ж причини вод-

Чи, може, ти пошлешся на те, що у нас немає єврейських шкіл? Кларо, згадай: коли ми з тобою жили у Вінницькій області, там працювала єврейська школа. До речі, батько мій був її директором. І що ж? Багато євреїв приїхало до неї вчитися своїх дітей? Батькові доводилося агітувати їх, та це не допомогло, кількості учнів у школі дедалі зменшувалася. Постало питання про її закриття. Роз'ясувалось воно не директивно, а на батьківських зборах. Скажи, а ти б посіла своїх дітей до такої школи? Напевно, ні. Адже дома ти з дітьми розмовляла якою мовою? Російською. Чи тебе хто змушував? Чи, може, цього вимагала влада?

Пригадуєш з історії, як бундівці прагнули відгородити євреїв від усього неєврейського? Навіть спеціальні лікарні пропонували відкривати для них. Мовляв, хворий краше почуватиме серед «своїх». Це лєнінська «Іскра» різко критикувала буржуазно-націоналістичну позицію Бунду. В наш час подібне виділення однієї нації з-поміж інших неможливе. І зовсім непотрібне.

Може, тебе змусило виїхати до Ізраїлю безробіття? Чи в тебе не було житла? А може, квартплата була надмірно високою? Чи тебе позбавили конституційних прав? Чи тобі захотілося розбагатіти, використуватися трудом прислуги? Не розумію.

Нам з тобою випала доля на собі випробувати, що таке тимчасова фашистська окупація. Пригадуєш, як допомагали нам, ризикуючи своїм життям,

Як повідомили в Держплані УРСР, цього року виробничий мінеральних добрив у республіці зросте більш як на два мільйони тонн. Збільшують випуск продукції Дніпродержжирське, Северодонецьке, Черкаське виробничі об'єднання, а також ровненське «Азот», сумське і слов'янське «Хімпром», Горлівське «Стирол», Вінницький хімічний і Стебницький калійні заводи.

У 1980 році в цілому по республіці на 1674 тисячі тонн зросте виробництво концентрованих мінеральних добрив, на 230 тисяч тонн — випуск рідких і білих як на мільйон тонн гранульованих добрив.

Розроблено комплекс заходів по прискоренню будівництва і введення в дію роздавальних станцій безводного аміаку на ділянці зміакопроводу Горлівка — Малий Аджалицький лиман. Одержання цього продукту колгоспани і радгоспани стане додатковим резервом підвищення врожайності зернової пшви.

Іван ЖАРКИХ

Он в сердце каждого

1.
Маяк, что светит нам в пути,
Ни шквал, ни время не потушат:
Он в сердце каждого, в груди,
Он озаряет дни и души.
Да, будет жить из века в век
И почитаться каждым веком
Простой и скромный человек,
Любимый каждым человеком.

2.
Не здесь ли свой исток начальный
Эпоха новая берет? —
На тесной площади вокзальной
Встречает Ленина народ.
Взнесенный надо всей землею,
Ильич вступил на броневик,
Велик крылатою мечтою,
Могучей верою велик.

3.
Сумерки сгущаются в стране,
Все длиннее и резче тени.
Партия куёт войну войне,
Мир и землю возглашает Ленин.
Битвы и победы — впереди.

Впереди пурга и заморозки,
Красные гвоздики в груди —
Символ пробудившегося дна.
4.
Нет поучительнее чтения,
Чем эти строки томя:
Том каждый — слово откровенья,
Без перевода жизнь сама.
Чтоб эту жизнь постиг глубоко
И из нее извлек урок,
Нельзя читать ее до срока
Иль пропустить последний фокс.

5.
С каждым годом
наша рать
крепчала,
шла вперед
навстречу всем ветрам,
Ленинское дело
с изначала
было близко и понятно нам
Смотрим вдали
уверенно и смело,
каждый тверд,
упрям,
непоколебим;
мы родное
ленинское дело
на планете нашей
завершим.

ДОРОГІ СПОГАДИ

Сторінки мемуарів сестри відомої української радянської поетеси Олени Журливої схожі на володі зелені бруньки, що з'явилися пізньої осені на кристалом дереві довголітньої пам'яті. Катерина Костіна Вишницька не просто згадує відоміх діячів української культури, з якими їй почастило зустрітись на життєвому шляху, а наче проявив на живій плівці пам'яті незабутні образи Лесі Українки, Пасла Тичини, Володимира Сосюри.

До речі, з Павлом Григоровичем Тичиною дружба двох сестер Олени Костіни і Катерини Костіни тривала понад 40 років.

Сьогодні ми дружимося кілька українців із сподівань К. К. Вишницької. Кілька штрихів до немеркнучих портретів двох прославлених поетів — Пасла Тичини і Володимира Сосюри.

1926 року у нас у Києві часто бував дома Володимир Сосюра. Це зовсім молодий, такий неспівний і соромливий, мов дівчина. Більше він дружив зі мною і навіть присвятив мені два вірші, які були надруковані в його книзі поезій, що вийшла друком 1926 року.

Коли він приходив до нас у гості, то прохав, щоб я що-небудь грала на роялі, а сам у цей час сидів писати вірші. Він запевняв, що у нього тоді стає кращим настроєм і краще пишеться.

Писав він дивовижно: сидів до столу або стояв коло рояля і на його крижачі не писав, а строчив: не зупиняючись і майже нічого не випраляючи. Писав дуже швидко й енергійно.

Раз він мені признався, що написав за день 13 поезій.

Якось Володимир Сосюра попросив мене заграйти щось душевне. Пригадую, я тоді виконала баркаролу Чайковського. Він під цю музику експромтом написав вірш «Матруси». Що починався так:

Я знов побачив Вас,
білячу і песелу,
З привітним усміхом
на радісних устах,
А ось як за віном
жовтаве листя
стелить,
І в вирій відлітає
за птахом дальній
птах.

Пригадую, як ми проводили вечірні дозвілля в будинку в Монтрьорському провулку, де тоді мешкала моя сестра. Часто до нас заходили Пасла Тичина, Володимир Сосюра, Олександр Копиленко. Повечерявши тим, що на скору руку готувала сестра, ми сиділи на широкій напалі, і гості починали читати власні вірші. А потім були співі.

Сосюра дуже любив українську народну пісню про Байду. Мені вона теж подобалася. Тому наш домашній імпровізований концерт «відкривали» саме нею.

Павло Григорович любив пісню про Стеньку Разіна і «Туман хвилями лягає». Потім співали всіх пісень пір'я, хто яку пригадає.

Іноді отак ми «доспівували» аж до другої години ночі.

Павло Григорович ніколи не любив говорити про свої творчі плани. Якимсь ми з ним ішли парком, де стоїть пам'ятник Т. Г. Шевченку. Мій супутник запропонував посидіти на лавці. Ми сіли, і тут я спитала поета, над чим він зараз працює.

Павло Григорович змивав вигляд, ніби не почує його запитання, і тут же переводив розмову на інше: «Що дивиться, як смішно цей хлопчисько ступає ніжками. Йому, мабуть, не більше двох років».

А ввечері того дня, радісний і збуджений, він прийшов на Ботанічну, 10, де жила моя сестра, і усміхаючись, сказав: «А я вірша нового приніс вам. Хочете, прочитаю? Витяг з бокової кишені підняла вчеперго сіданний аркуш паперу і сказав: «Вірш із зивається «Джміль» і мекелі».

У Харкові Павло Григорович запропонував нам із сестрою до своєї гості. Живали тоді, якщо не помилюся, в будинку «Слово». У його кімнаті було багато книг на полицях; на вікнах і дверях — штори. Тихо, затишно.

Час за розмовами минав непомітно. Спохватились, коли вже було за північ. Ми із сестрою зашпінкували двері, і тут господар раптом зупинив нас. «Зачекайте, — сказав він, — ви ж, мабуть, голодні!»

Павло Григорович зник за дверима, а за хвилину повернувся, несучи тарілки із пішоною нашою, попитую уваром.

Ну я смачно ж з'єднався нам та каша!

Коли Павло Григорович був міністром освіти (ми із сестрою жили тоді в Харкові), виникла потреба похитати до Києва в деяких справах. Павло Григорович був дома сам, довго й хворіло, говорив з нами, зокрема на темі освіти. Я сиділа у нього в кабінеті на напалі і думала, як змінився Павло Григорович, який став прозаїком і діловим... Уже поважаючи, він сказав: «Зачекайте». Довго дивився у відчинене вікно, а потім звернувся до мене з такими словами:

— Я часто вас бачу у вісні і завжди в білому вбранні, а зараз ви в чорному. Чому?

— Я недавно поховала чоловіка, — відповіла я йому.

Уже 1957 року, коли сестра тяжко хворіла, я приїхала до Києва, аби забрати її з лікарні додому. Павло Григорович прислав до готелю свою машину, і ми незабаром приїхали на вулицю Рєпіна, 5, де він постійно жив і де нині відкрито літературно-меморіальний музей. Сестра вчора тоді не могла ходити, і з машини її вивели в кілі.

Павло Григорович був у добром настрої, весь час усміхався, розпитував, співчував, згадував нашу молодість. Розмова тривала більше двох годин. Ми говорили і не могли наговоритися.

Швидко збіг наш час. Господар подзвонив у гартаж, підійшла «Волга», щоб відвезти, і ми поїхали додому. Сестру в кілі знову понесли до машини. Нас проводжала Лідія Петрівна, дружина поета. Ми прощалися, не відходячи, це наша остання зустріч. Пригадую, Павло Григорович стояв засмучений, з ним було опущено голову. Я не витримала, повернулася назад і сказала: «Давайте, попросіть мене ще раз». Ми обійшлись і розплакалися. Це була наша остання зустріч із незвичайним Павлом Григоровичем Тичиною, дружба з яким тривала близько сорока років.

Катерина Вишницька.

ВЕСНЯНА ФОРМУЛА

ХІМІКІВ

КИЇВ, 20 березня. (Кор. РАТАУ В. ВЕРНОДУБЕНКО). Відправивши з початку року землеробам понад пів мільярда як 12 тисяч тонн мінеральних добрив, колективів Северодонецького виробничого об'єднання «Азот» тим самим достроково виконав соціалістичні зобов'язання

на честь 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Успішно реалізуючи намічену програму поставок тривісним сільськогосподарства вітамінів родючості багато підприємств республіки. У відповідь на постанову ЦК КПРС і Ради Міністерств СРСР «Про додаткові заходи по підготовці і проведенню весняних польових робіт у 1980 році» вони створюють надійну основу під урожай завершеного року десятої п'ятиріччя.

Як повідомили в Держплані УРСР, цього року виробничий мінеральних добрив у республіці зросте більш як на два мільйони тонн. Збільшують випуск продукції Дніпродержжирське, Северодонецьке, Черкаське виробничі об'єднання, а також ровненське «Азот», сумське і слов'янське «Хімпром», Горлівське «Стирол», Вінницький хімічний і Стебницький калійні заводи.

У 1980 році в цілому по республіці на 1674 тисячі тонн зросте виробництво

ГРО-НО

Літературно-мистецький випуск
«Молодого комунара» № 2

ВІН В СЕРЦІ КОЖНОГО

НЕЗАБУТНЄ

СЬОГОДНІ НА СЦЕНІ
КРОПИВНИЧАН

МІСТ

Роман ПОПОВИЧ

Забродило, як опара,
Голубе тепло,
Над землею пару-хмару
Тихо понесло.
Ворухнулася
брунька-вічко — Радісно іде!

Міцно щось трима.

«Тут мені сидіти вічно?»
Луси! — і вже нема
Шкаралупки. Замість неї
Листячко біде.
... Владно йде весна
землю,
Радісно іде!

РОДИ

В руках тримаю зерно
життя —
Жидотворці згустки літа,
З усіх дарів найбільший дар
Вологи, сонця і труда.
В пухку ріллю оці зорини
Весною радісно я екину,
Снаму: «О життєчко, роді!»
І знов не знатиму біди.

Пробуджений Дніпро.

Мал. Миколи ПАТОКІНА. м. Світловодськ.

Ілля ГЕЛЬМАН

МІСТ

ОПОВІДАННЯ

падаючи, нищили поля, знижували рівень води. Нам треба зняти охорону — і зразу вступлять у дію ще дев'ять розвідників, що причаїлись у недалекому лісі. Іх очі прапорщик Остапенко.

Всі довідали холоду: і засніжене поле, і дозвезений міст із двох дерев, котрих ми бачили як на долоні, однак їх уже огортали вчорні сутини.

Товариші шаштували мене посередіні і намагалися зігріти, тому що півгодини тому я по коліна провалився в зморок. Я виліз із чобіт води, викрутив штани й онучі. У дорозі це було нічого, а зараз усе дерев'яно.

Утрощ ми чекали, коли все почнеться, і думали. Сирбу, очевидно, про молдавський виноград, ефрейтор Соколов — про смоленський край, грибний та ягідний, і лисову академію, куди збирається вступити після служби, а я — про прапорщика Остапенка.

До армії мені здавалось, що старшина підрозділу повинен бути високим, кремезним, з гвардійськими вусами, але обов'язково добрим і чуйним серцем. Остапенко ж — середнього зросту, худорлявий, рухливий, симпатичний на вигляд у своїх погонах з двома зірочками уздовж них. Але характер у нього — на межі суворості. Ще на початку мосту служби він подав руку.

уважно подивився в очі кожному новачкові і сказав: «Будемо служити, товариші». Цим, власне і вичерпався запас його демократичності.

Наступного дня, в сльоту, на світанку вивів нас на фіззарядку голими до пояса. «І-раз, і-два», — командував, повторюючи вправи разом із нами, не пропустивши жодного гакту з півгодинного комплексу, до якого входили, крім вправ, кільця, бруси, біг.

Прапорщик Остапенко не пропускав найменшої неточності. Ледве що не тан — зауваження, вимога негайно почати все спочатку. Як стоїте, чому носки

чаною нашою з м'ясом і шинкварми, які апетитно пахли.

Концентрати на спиртівках готували. Вдалося все-таки, — сказав він, і в голосі його почулася радість.

Потім налив нам у кришки котелків гарячого сажозавареного чаю.

Спілим виноградою пахне! — зітхнув Сирбу.

Мені ж уявлялись українські вишні.

Досить вам, — радіючи з того, що ми наповнюємося бадьорістю, сказав Остапенко. — На фронті в таких випадках ще й по сто грамів випадало, — повачили ми в сутинках його добру усмішку. — Ніколи не забуду, як у березні сорок п'ятого на Одері я мало богові душу не віддав. Зовсім хлопчиськом був, і янось у розвідці всю ніч мочив на холоді. Так мене наш старшина, колишній будівельник, учасник перекіпського штурму, гарячим чаєм уритував. У свою шинель загорнув, і нічого — ось він, я...

Я почував себе майже нормально. Тільки думки не хотілось, щоб стало відомо про ополонку. Але спробував, що-небудь приховати від старшини підрозділу. Перед тим, як піти, він розпитав, у якому стані зброя, боєприпаси, спорядження. Коли дішло до омовлення, довелося розповісти.

Подумки я готувався до прочухання. І який же було мис здивування, коли Остапенко тут же допоміг мені стягнути чоботи, примусив скласти мокрі онучі, замінити їх сухими, які ще зберігали людське тепло: віддав свої.

Соколов одержав строге розпорядження — діяти точно, як наказано, починаючи через десять хвилин без сигналу.

Ефрейтор, відірвавши погляд від світлого циферблата свого годинника, відповів:

— Слухаюся!

Я і Сирбу промовили ці слова подумки. Ми винонаємо наказ, хан би для цього дозволив пожертвувати всім. Перекоп, форсування Одру... Своєю суворістю і людяністю ми починаємося зводити. До нас, сьогоднішніх солдатів, зводили перекінуті найнадійніші міст.

Темрява вже давно наповнила повітря. Та ось небо з чорного перетворилося у сіре. Густо повалив сніг. Дув вітер. Зривалася хуртовина, яка жбурляла нам у очі, в ніс, губи пригорщі колючого снігу, котрий повністю заштрихував білим і розвідника, і прапорщика Остапенка.

бездуховності.

Борис (артист А. Марченко) — людина, яка протестує проти отієї байдужості, тільки знаходить потворну форму свого протесту. Виконавцю ролі значною мірою допомагають яскраві фарби у виразі емоцій, але далі «надрипу» артист не пішов, спростивши цим складний образ юнака.

У Вальки (артист В. Степаненко) в кульмінаційний момент життя нічого не лишається, окрім відчаю. А хлопець учився на юридичному факультеті! І не випадковість привела його саме до цього вузу, а, мабуть, пошук істини, спрєведливості. На жаль, ми не розкрили для себе складного Вальчиного характеру. І не розуміли, чому він «чи не найглибший шрам»...

Найцінніший із них Арнольд. Артист В. Макаренко показує нам найвищу ступінь падіння людини. Він грав результат. А у виставі-дослідженні, чи то й сповіді, хотілося б побачити і прочитати початки: як, чому сталося те, що з Арнольда виростає людина з чужими нашою суспільству переконаннями? «Ви повинні і можете зробити кінець щастливим», — каже, звертаючись до нас у фіналі, кожний учасник цієї гострої публіцистичної, громадянської вистави.

Як це зробити, вирішуватимуть люди, що виходять із театрального залу.

Є вистави-запитання. «Шрами» — то вистава-запитання. Відповідь — у самому житті.

Л. НИКОЛАЄВСЬКА.

ТЕАТР ШРАМИ НА ДОЛЯХ

Що може бути страшнішим, ніж духовне каліцтво, ніж втрата морального обличчя? Ми дивимося виставу «Шрами» за п'єсою Є. Шабана, а перед очима — життя, з його наболілими проблемами, з його загадковими парадоксами. Справді, що штовхає сильних, здорових молодих людей на шлях злочинності? Що примушує тих, кому суспільство дало все: дім, здоров'я, освіту, свободу, працю, — гудити над соціальністичним способом життя, своїми негідними вчинками кидати тінь на нашу прекрасну радянську молодість? Творці вистави прагнуть дати відповіді на ці та багато інших запитань, що хвилюють нас. Вони прагнуть через психологічний стан трьох 18-річних юнаків, що скоїли злочин, розкрити мотиви, які призводять молодих людей на лаву підсудних. Ми стежимо за грою акторів, а бачимо перед собою обличчя молодих людей, котрі живуть поруч нас і ведуть ганебний спосіб життя: не працюють, пиячать, своєю поведінкою тероризують інших. Молодь, яка в ці дні заповнює зал театру, пізнає в персонажах п'єси своїх однолітків. Її зрозуміла життєва позиція Люси (артистка Л. Приходько), вона глибоко співчуває Валько-

ві (артист В. Степаненко), який через свою недалеку когдність, безглузде бажання «підкорити місто» попадає в компанію людей, що не мають ні честі, ні совісті. Вона поступово проймається спочатку ненавистю, потім і презирством до Арнольда (артист В. Макаренко), котрий при всій його показній ерудиції і гуморі виявляється звичайнісіньким боягузом і зрадником. Складніший образ Бориса (артист А. Марченко). Йому не чужі людські почуття: кохання до дівчини, віра в дружбу. Але ці почуття у Бориса якісь потворні. До дівчини Наталки він ставиться, як до власності, як до речі. Наталка повинна усміхатися тільки йому, танцювати тільки з ним. Та й дружба з Арнольдом побудована у нього не на повазі, не на товарищескості. Вона скоріше тримається на отих «геройських» вчинках, що приводять юнаків до трагічного фіналу. Ця дружба хитка. При першому ж справжньому випробуванні, яким стало для хлопців звинувачення у вбивстві, вона обертається в ненависть і презирство. Це добре обіграно в сцені тюремної сутинки між молодими злочинцями.

Автор п'єси, а разом з ним і творці вистави (режисер — заслужений ар-

тист О. Бондар, актори) підводять глядачів до думки, що оті парадокси обличчя саме життя: надмірна опіка і любов батьків є причиною легковажності, якщо не сказати категоричніше — безхребетності. Чи не вона сприяла тому, що Валько та Борис скоїли злочин? Матеріальне благополуччя призвело до повної безвідповідальності за свої слова, думки, вчинки, і як результат — дармоїдство. Арнольда, прагнущого до матеріального підзаряду втрати духовності і емоційної, розумової, фізичної, здавалося б, позитивної особи — дівчинки Люси. Але чи ж може бути позитивною людина, у якій за душею немає нічого, крім прагнення стого, забезпеченого спокою? І це тоді, коли представники нашого молодого покоління виявляють чудеса трудового героїзму, будують БАМ, прагнуть досягти вершин науки!

Розкриття психології молоді людини, що попала в неоправдану біду, допомагає образ слідчого, створений заслуженою артисткою УРСР С. Мартиною. Людина з великої літери, людина комуністичного гарту, вона в силу свого обов'язку і чисто по-людському прагне зрозуміти, чим живуть, до чого прагнуть її підсудні. Ім тільки по вісімнадцяти. Вони — на порозі життя. А воно могло б бути прекрасним! Якби не перекреслили вони його своєю бездумною поведінкою.

Людина відповідає перед суспільством за свої

вчинки, твердить автор. Людина має відповідати й за суспільство. Ця думка проходить через усю п'єсу.

П'єса «Шрами» — потрібна, злободенна. Похвальна, що колектив кропивничан узявся саме за неї. Створена ним вистава примушує глядача думати над проблемами сьогодення.

Театр — один із факторів формування світогляду людини, її переконань. Вистава Є. Шабана — то вистава для нас і про нас. Глядач з акторами прагне зрозуміти психологію героїв. Тому-то, мабуть, найбільше вражають нас сценічно-монологі, і світлі, і музичне оформлення, запропоноване Е. Деманіні, і надзвичайно рухливі, динамічні мізансцени підпорядковані одному — розкриттю психологічного стану людини в найбільш кульмінаційний момент життя, коли те, що сталося раніше, і постає відвіс на свідоміше, коли людина усвідомлює життєвий крок, дошукуючись моменту, де збихала.

Темно-червоні плями на обличчях героїв, гнітюча «електронна» музика сприяють розкриттю внутрішнього світу героїв у хвилину, коли не відповідають вже не можна.

У виставі дуже важливо чітко визначити позиції, на яких стоять її творці, погляд, з яким вони оцінюють історію про злочин і покарання. Така визначеність, чіткість є в художньому образі вистави (художник В. Іванов). Для вистави відбувається в інтер'єрі темно-брудних кольорів, похмурому, безраднісному, де «небо в клітинку». А там, за вікнами, стінами тюрми, живе, трудиться велике світле місто (його проекцію ми часто

бачимо на екрані).

Чіткість громадянської позиції прочитується і в задумі режисера. Переконавши вона у слідчого. Ця жінка має надзвичайно складну біографію. Вона не може безпристрасно судити хлопців. Вона дошукється істини. І прагне допомогти людині подати руку, коли не пізно. «Я не дам тебе скривдити», — каже вона Вальку. І її віриш. Артистка С. Мартинова створила позитивний образ нашої сучасниці — активної, дійової, гуманної. Можливо, вольовість, твердість, суворість її як слідчого поступаються інколи місцем м'якості, жіночості, подекуди навіть розгубленості перед власним розумінням теперішньої молоді. Можливо, вона надто сентиментальна. Але ясно відчуваєш громадянськість цієї жінки. Саме завдяки грі С. Мартинової вистава перетворюється на сповідь людини перед лицем відповідальності.

Чому я повинна під все підстроюватися? — у хвилину слабкості вигукне слідча С. Мартинова.

«Вас» — для неї власні, вже дорослі, дочки. Люси і... підсудні — Арнольд, Борис, Валько. То люди одного покоління. І старші відповідають за долю молодих.

Арнольд, Борис, Валько — у виставі ми бачимо, по суті, один і той же характер, звісно, з певними варіаціями. Звичайно, то ж люди одного покоління, з одної компанії. Та було б правильніше, якби перед нами появились не одна, а три людські долі, хоч причина нещастя одна — пасивність, байдужість у виборі життєвої позиції, що призводить до хвороби —

СПОРТИВНИЙ
ВИПУСК
«МОЛОДОГО
КОМУНАРА»

ЛИСТ У НОМЕР

ЗВІДКИ БЕРЕТЬСЯ БАДЬОРИСТЬ?

Нерідко від комсомольських та фізкультурних активістів доводиться чути нарікання:

— У спортивно-масовій роботі ми не домоглися успіху, бо нам не допомогли керівники колективу.

Не заперечуючи їм, скажу ось про що. Для успіхів потрібна ще й ініціатива самих активістів. Бо переконаний, що в нас немає керівників, яким байдуже, чи будуть себе загартувати молоді хлібороби, чи витрачатимуть вільний час зблизь.

Дивлюсь я на комсомольців Великої Андрушівки. Це здебільшого ініціативні, беручі хлопці та дівчата. Треба — вийшли на суботник, обладнали спортивний майданчик. Треба — не чекають нагадувань, усі на стадіон, на спартакіади поєдинки. Бачу, Микола Туренко, Галина Пенько, Леонід Громов, склавши нормативи ГПО, знову тренуються, щоб поліпшити свої результати. Микола Туренко, наприклад, уже давно виконав норматив на золотий значок. І тепер голова райради ДСТ «Колос» В. П. Гузенко закликає, щоб подовіли він зможе виконати норматив кандидата в майстри.

То як же не піти назустріч таким ентузіастам?

Уже став до ладу великий стрілецький тир з навчальними класами для дисципліни, є пам'ятка приступити до реконструкції стадіону. У нарку біля стадіону обладнаємо городишні корти, шаховий папіліон, поблизу буде й простий басейн для скандинавських нормативів ГПО.

Жива, весняна сім'я — час гарячий, пікони, як кажуть, і вгору глянути. Але ж ми не цілодобово в полі. Хочеться й відпочити. Мені й самому, наприклад, приємно заскочити на якусь годину на стадіон, щоб пограти з хлопцями у волейбол. І їм, бачу, приємно, що я з ними. Так ото й кажу: не пуритесь ініціативні, не будьте байдужими до свого здоров'я. Не прийде до вас бадьорість, якщо ви до цього не докладете зусиль.

В. ЗЕМЛЯНИЙ,
голова колективу імені
Леніна Світловодського району.

ВІД ЗНАЧКА ГПО — ДО ОЛІМПІЙСЬКОЇ МЕДАЛІ

До відкриття Олімпійських ігор у Москві лишилося чотири місяці. І зрілість кожної спортивної організації визначається кількістю її представників у олімпійській збірній країни, їх здобутками у боротьбі за найвищі нагороди. Щодо спортсменів Кіровоградщини, то, можливо, вперше в історії до когось з них пошастить пробитися на олімпійський поміст.

Мова йде, насамперед, про майстра спорту з боротьби дзю-до Сергія Мезенцева, який нещодавно став чемпіоном країни серед атлетів у ваговій категорії до 78 кілограмів. Цілеспрямовано його студент факультету фізвиховання педінституту до цієї перемоги і, звичайно, дондає всіх зусиль, щоб потрапити в число радянських олімпійців. Хоча це завдання не з легких.

Претендує на місце в олімпійській збірній і борець класичного стилю, майстер спорту міжнародного класу кіровоградський Віктор Савчук. Він став бронзовим призером VII Спартакіади народів СРСР серед спортсменів вагою до 48 кілограмів. Віктор відзначається великою працьовитістю, доброю фізичною підготовкою, володіє багатим арсеналом технічного озброєння борця.

Але може трапитися, що ні Мезенцев, ні Савчук не стануть олімпійцями. Причини важко передбачити: травми, втрата спортивної форми, успіхи претендентів тощо. Але це не применшить досягнень вихованців кіровоградських тренерів. Адже Мезенцев — перший чемпіон країни серед спортсменів неігрових видів спорту, а Савчук — перший майстер спорту міжнародного класу серед кіровоградців.

Є тут, як кажуть, і зворотний бік медалі. В Кіровограді «стеля» досягнень спортсмена (за винятком Савчука) — звання майстра спорту. Далі спортсмен або залишається на цій сходинці, або піднімається на вищу сходинку за межами області. Так сталося і з Мезенцевим, і з Савчуком. Перший тренувався у майстра спорту В. Б. Покришкіна. А коли той через відсутність належних умов для перспективної навчально-тренувальної роботи переїхав до Харкова, Мезенцев деякий час тренувався самостійно, а потім перебазувався в Київ. Звідти він і поїхав на чемпіонат країни, де піднявся на найвищу сходинку п'єдесталу пошани.

В. Савчук після завоювання бронзової медалі VII Спартакіади народів СРСР у липні минулого року взагалі не повернувся до Кіровограда, а залишився в Москві.

Чому здібні атлети «переселяються»? Місце ж в таблиці про ранги визначається не географічними або економічними категоріями. Не стали ж «провінцією»

Миколаїв, Херсон, Суми та багато інших міст, звідки вийшло немало олімпійців, чемпіонів і призерів Ігор. На «омолицю» посилюється скоріше для виправдання невміння місцевих спортивних організацій створити хороші умови для роботи атлетів і їхнім наставникам. Ось і їдуть вони в інші міста, де такі умови є.

Створюється враження, що кіровоградських фізкультурних активістів це не особливо хвилює. Правда, попервах вони неслиміво пробують укинути спортсмена або тренера залишитися. Але закінчується все, як правило, на користь банальної виїздки. І захищають виїздки Кіровограда честь Дніпропетровська, Харківського, Херсонського, Сумського та інших міст.

Музичного училища, кооперативного технікуму, шкіл № 22, 23, 24. А колективи телеграфно-телефонної станції, заводу радіовиробів, дозуючих автоматів, чавуноливарного, обласного живильного, ряду шкіл області взагалі не взяли участі у міських змаганнях з багатоборства ГПО.

Правда, помітні деякі зрушення в поліпшенні фізичної підготовки учнів загальноосвітніх шкіл.

Слід пред'явити претензії до дитячо-юнацьких спортивних шкіл. У деяких з них навчально-тренувальні заняття проводяться на низькому методичному рівні, велика плінність вихованців, внаслідок чого значна частина їх не виконує вимог навчальної програми. Торік погіршилася

підготовка кандидатів у майстри спорту у трьох ДЮСШ міста, не було тут жодного майстра спорту.

Не врішено питання добору і розстановки кадрів, особливо молодих спеціалістів. Тільки в поточному навчальному році змінилося 12 учителів фізкультури і 11 тренерів ДЮСШ, що, природно, негативно впливає на всю спортивно-масову роботу.

Наявність доброї спортивної бази, на жаль, не завжди веде до помітного поліпшення навчальних і секційних занять, до підготовки спортсменів високого класу у вузах. Про це свідчать результати змагань, у яких студенти програють учням середніх спеціальних навчальних закладів у міській спартакіаді за програмою спортивних ігор молоді. Команда факультету фізвиховання педінституту зайняла дев'яте місце з футболу, восьме — з класичної боротьби і легкоатлетичного кросу, дев'яте — з кульової стрільби. Команда вищого льотного училища цивільної авіації посіла восьме місце з кульової стрільби серед одинадцяти колективів-учасників спартакіади.

Мі більшість докладно розповідати про дитячий і юнацький спорт тому, що з них починається шлях у великий спорт. Нині в місті є 171 колектив фізкультури, в яких об'єднано 80 тисяч чоловік. За чотири роки десятиріччя підготовлено 100 тисяч спортсменів масових розрядів, понад дві тисячі першорозрядників і кандидатів у

майстри спорту, близько 100 тисяч значківців ГПО.

Передовими загонами фізкультури є колективні тресту «Кіровоградськбуд», заводу друкарських машин, спортлугів «Зірка» і «Машинобудівництво», будівельного технікуму, четвертої міської лікарні. В них профспілкові, комсомольські працівники, активісти фізкультурно-масової роботи виступають ініціаторами проведення спортивних змагань, зміцнення спортивної бази, надання допомоги підшефним школам.

Саме в колективах фізкультури виховано майстрів спорту Леоніда Мезенцева, Любові Савенко, Сергія Ігнатенка та інших.

Проте, добровільні спортивні товариства, районні спорткомітети, комітети комсомолу недостатньо піклуються про забезпечення високого організаційного рівня фізкультурного руху. В окремих колективах спортивно-масової роботи на низькому рівні, а подекуди взагалі відсутня, наприклад, на шпигатно-вірвовочній фабриці, заводі «Червоний дзюрнальний», дозуючих автоматів, «Більшовик», «Хімполіт», «Цукрогадомаш», СУ-411, СУ-528.

Скажу саморитично, що в місті не поліпшуються справи з підготовкою спортсменів високого класу, тому міська фізкультурна організація не виконала завдань минулого року по підготовці майстрів спорту СРСР.

На місцях часто відсутні тісні ділові контакти між спортивними і комсомольськими організаціями, спостерігається самоусуєнення деяких комітетів комсомолу від проведення фізкультурно-масової роботи.

З 38 спортзалів лише три знаходяться у розпорядженні підприємств, наявна спортивна база з року в рік погано готується до весільно-літнього спортивного сезону. Спортивні організації обласного центру мало піклуються про розвиток ігрових видів спорту, які нині виключені з програми Спартакіади України.

Замість висновку, хочеться ще раз підкреслити: нам слід серйозно відносно колективів організацій і навчально-тренувальну роботу в фізкультурних організаціях, підвищувати рівень ідейного виховання фізкультурників і спортсменів, одумлюючи і ефективно працювати з кадрами. Активна підтримка всього нового, ділової і саморитичної оцінки зробленого — запорука розширення масовості фізкультурного руху і підвищення майстерності спортсменів.

А. ПОДОЛЬСЬКИЙ,
голова Кіровоградського міського спорткомітету.

ФУТБОЛ

ЗУСТРІЧ
З НЕЗНАЙОМЦЕМ

Проводячи останній перед чемпіонатом країни з футболу навчально-тренувальний збір у Мукачевому, «Зірка» згідно з планом візьме участь у кількох товариських матчах. Перший з них уже відбувся — з новачком другої ліги, муніципальним чемпіоном республіки серед колективів фізкультури «Стахановець» зі Стаханова, що на Ворошиловградщині. Спортсмени з міста гірників першими добилися успіху. Після пропущеного гола кіровоградців дії активістів. Одну з атак, пошук лінійного виходу Валерієм Гонимодером, закінчив успішним воріт нападником Ренатом Алтишевим — 1:1. Цей рахунок не змінився до кінця матчу.

«Зірка» виступала в такому складі: В. Музичук, О. Бабенко, М. Порован, О. Смирнов, В. Хропан, М. Голяков, Ю. Касюк, В. Голяков, О. Терещук, Л. Маслов, Р. Алтишев.

В. ШАБАЛІН.

Редактор
М. УСПАЛЕНКО.

Відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар, відділ учнівської молоді — 2-46-87; відділ комсомольського життя, відділ військово-патриотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотолабораторія — 2-56-65; нічна редакція — 3-03-53.

Друкерня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖТРУДОЩАДКАС
КІРОВОГРАДСЬКОЇ
ОБЛАСТІ.

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Купуйте облігації Державної 3-процентної внутрішньої виграшної позички! Беріть участь у тиражах!

Державна 3-процентна внутрішня виграшна позика 1966 року є зручною і вигідною формою зберігання грошових зосереджень населення. По облігаціях позички виплачується дохід у вигляді виграшів, які розігруються щороку у восьми тиражах. Вигрashi по позичці встановлено в розмірі 5000, 2500, 1000, 500, 100 і 40 крб. на двадцятикарбованцеву облігацію, включаючи номінальну її вартість. По облігації вартість в 10 крб. виплачується половина виграшу.

Можливість виграшу по облігаціях позички з кожним тиражем збільшується, адже кількість виграшів, які розігруються на один розряд, лише зростає незмінною до кінця строку позички, а облігації, що виграли, погашаються при їх оплаті і в наступних тиражах не беруть участі. Облігації з виграшами до 100 крб. включно приймаються для оплати всіма ощадними касами, а з виграшами в 100 крб. — центральними ощадними касами і розряди. Облігації позички вільно продаються і купуються ощадними касами. Куп